

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetést ár fel hátra 5 koronára.
Előfizetni csak fel évente lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

ADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztő és kiadóhatalom
Budapest, VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési összegek valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetést ár fel hátra 5 koronára.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. A dohányárusok országos értekezlete. — Kellemetlen ügy. — A koronázási jelvények átvitele. — Vegyesek. — Hirdetések.

A dohányárusok országos értekezlete.

(—i—r). Az ország több dohány-nagyárusa augusztus hóban Budapesten országos értekezletet kívánna tartatni.

Ezen értekezlet első sorban egy dohány-nagyárus egyesület létesülését tűzne ki célul. Megjegyzendő azonban, hogy a tervezők egyrésze dohány-nagyárusok számára kívánna egyesületet létrehozni, míg egy másik része az összes dohányárusok számára akarna az egyesületet.

Eme fontos ügy mellett azonban az értekezlet még több kiváló és sürgős ügyet venne napirendre, melyek nem tűnnek elodázást.

Felsoroljuk a nagyárusok amaz óhajait, melyeket ezen kongresszuson meg fognak beszélni.

1. Tekintettel arra, hogy az ország nagyárusai testületet kepeznek (a megalakulás után) minden olyan kérdésben, a mi szakmájukba tartozik, illetékes helyen meghallgattassanak, valamint közülük is nehány megbízott, mint állandó kiküldött a pénzügyminiszteriumtól neveztessek ki, a mint ez más szakmánál is megvan.

2. A nagyárusok óhajják, miszerint a legközelebbi adóreformnál üzletágukra különös tekintettel legyenek. Indító okaik erre nézve, hogy csekély és meghatározott jövedelmük van, továbbá az állam szolgáltatában egy már amugy is nagyon megadóztatott árut hoznak forgalomba, kereskedelmi tekintetben a miniszterium mindig ellenőrizheti, minek következtében a csekély hasznot mindig ismeri.

3. A ládákat illetőleg pedig, melyeket az államtól átvésznek, történjek valamit intézkedés, hogy a nagyárusok e ládák átvételével ne veszítsenek oly nagy összeget, mely a csekély nyereséghez semmifele arányban sincs. Tekintettel arra, hogy a fővárosi nagyárusok a ládavesztés által **tiszta nyereségük 20 százalékát veszítik el**, a vidéken azonban 40 s néha 50 százalékot is, méltányosnak hiszik kerelmüket oly értelemben, hogy a pénzügyminiszterium a láda

árakat annyira reducálja, hogy a veszteség kisebb lenne.

Ezen pontok, melyekkel azonban a napirend még koránt sincs kimerítve, kepezik majd tárgyát a gyűlésnek. Ugy hisszük, mindeme kérdések oly általános érdekűek, melyek minden egyesre fontossággal bírnak. Ezért csak ismetelhetjük ama többször hangoztatott iget: **lássa be végre minden nagyárus, hogy az ügy előmenetelét gátolja, ha mindig arra vár, hogy mások cselekedjenek helyette.**

Meg vagyunk arról győződve, hogy minden dohány-nagyárus e három pontról epp úgy gondolkodik, amint azt mi itt megírtuk és sokan csak arra várnak, hogy a cselekesre mások adják meg az iniciatívát. Ez azonban bizonyos, hogy t. i. mindaz, amit mi itt követelünk, előbb vagy utóbb valósággá lesz. Ezért aztán kár ha oly nagy indolentiával viseltetnek ez ügy iránt. Sőt valóságos veteknek tekintjük, ha tisztán kenyelemből nem nyilvánítjuk véleményünket e tárgyban s nem tettünk ez ügy érdekében semmit.

Egy okból bocsátható meg, mivel t. i. a nagyárus oly kereskedelmi ág, mely egészen magára van hagyatva, nincs tanácsadója, védője. Ezelőtt 3 évvel meg megjárta ez ok is, de ma már ez sem, miután lapunk először hagyta el a sajtót. A sajtó hatalma itt is erve nyelűt s bizonyíték arra nézve, hogy e teren még sok a tenni való.

Az előző sorokban felszámolt pontokon azonban mindaddig nem segíthetünk, a míg az egyesület létre nem jött, melyeknek nevében aztán a kellő lépések meg lehet tenni. Ha ez egyesület letesül, akkor minden óhaj is teljese desbe fog menni. Ezért azonban fontosnak tartjuk, hogy mindazon nagyárusok megegyezését bírjuk, a kik ez értekezleten részt kívánnak venni.

Egyszerű bejelentése a résztvételnek teljesen elegendő, a hír terjesztését aztán mi már magunkra vállaljuk. Tegye meg mindenki kötelességét, akkor a nagyárusok értekezlete is azon eredményre fog vezetni, melyet el kívánunk érni.

Kellemetlen ügy.

Minden oldalról, úgy a fővárosban, mint a vidéken panaszos leveleket kaptunk, hogy az eladási árjegyzekben foglalt Havanna szivarok nem kaphatók, vagy legjobb esetben is csak kis mennyiségben. Ez nemcsak az árus részére rossz, de sőt a publikumra nézve is. Ha tudja az ember, mily gunyos nevetés a felelet mindig arra, ha az árus egyik-másik fajtára azt mondja, hogy nem kapható; az be is láthatja, hogy nem a legkellemesebb dolog m. kir. dohányárusnak lenni, mivel a publikum nem hajlandó elhinni, hogy a m. kir. dohány-egyedárúság az általa vett szivarokból nem képes elegendő mennyiséget megrendelni.

Legtöbbszörre a különleges Havanna szivarfajok hiányzanak. Hogy miért van ez így, annak kiderítése nem a mi dolgunk, de azt megkövetelhetjük, hogy az árjegyzekbe csak oly fajokat nevezzenek meg, melyek mindig kaphatók. A mi publikumunk, ha nem kapja meg a kívánt szivarnemet, nagyon is kíméletlen kifejezésekben adja tudtára elégedetlenségét az árusnak.

Ugy hisszük a monopoliom kötelessége lenne az esetben, ha valamely szivarfaj nem lenne kapható, azt a közönség tudomására hozni. Igaz ugyan, hogy ez nem könnyű dolog, de gondolják meg, hogy sokkal jobb, ha a publikum az újságok által tudja meg, hogy egyik-másik faj kifogyott, mintha a trafikban adják tudtul a bevőnek. Csodálatos, hogy ez eddig meg nem történt, miután előfordult, hogy 25—30 fajta fogyott ki hetekig. Ismételjük tehát, hogy a kincstár igen jól tenné, ha ezen árjegyzékbeli esetleges fogyatkozásokat a közönség tudomására hozni.

A koronázási jelvények átvitele.

(Rendőrségi intézkedések.)

Budapest, május 31.

A szent korona és a többi koronázási jelvényeknek közszemlére tétele alkalmából a rendőrség széleskörű intézkedéseket tett, a melyekből közöljük a következőket:

A szent koronát és a többi koronázási jelvényeket június 5-én délelőtt 9 órakor viszik

a királyi palotából a Szent-György-téren, Szent-György-utcán, Disztéren a Tárnok-utcán át a Mátyás-templomba, ahol azokat közszemlére teszik.

Tekintettel az utvonal rövidségére, a várba vezető összes utakat, és siklót is már reggeli 5 órakor elzárja a rendőrség, úgy hogy ez időponttól fogva csak azok mehetnek fel a várba, a kiknek a templomba meghívó jegyük, vagy pedig a várkapitányságtól vagy a rendőrségtől belépő jegyük van.

A rendőrség belépő jegyei a helyek szerint háromféle színűek: a) a kékjegy a Szent-György-téren és a Szent-György-utcában, b) a barnajegyek a Disztéren és Tárnok-utcában, c) a sárgaszíntűek a Szentháromság-téren való tartózkodásra jogosítanak.

Ezen jegyek június 1-től a főkapitányságnál, kerületi kapitányságoknál, a fővárosi tanácsnál és a kerületi előjáróságoknál kaphatók. A jegyek egy személyre szólnak, láthatólag viselendők és csak a gyalogjárón való tartózkodásra jogosítanak fel. A siklóba szintén csak ilyen jegyekkel lehet beszállni. Élelmi szereket szállító kocsik reggel 7 óráig mehetnek fel a várba.

Az ünnepies felvonásban résztvevő egyházi és világi főméltóságokat és a szent koronát kísérők kocsijai az Albrecht-uton hajtának fel a várpalotához, kocsisaik karszalagot viselnek, amelyek az ünnepség napjáig a főkapitányságnál 1. emelet 8. szám alatt adatkak ki. A Mátyás-templomba meghívottak a templomig hajthatnak. A belépő jegyesek pedig kocsin csak a honvédfőparancsnokságig hajthatnak, ott le kell szállniok. Utóbbi kocsik karszallag nélkül és csak nyolczadfél óráig bocsáttanak fel a várba, azontul csak gyalog vagy siklón közlekedhetnek.

A menet befejezte, illetőleg a fogatok elhajtása után a koronát és a koronázási jelvényeket megtekinthetik:

1. a Mátyás-templomba meghívottak,
2. a templomi közönség után az egyetemi polgárság és a tanuló ifjuság, mely zart sorokban a Fehérvári-kapuig áll föl,
3. A belépő jeggyel bírók.

Belépő jegy nélkül június 6. és 7-én reggeli 8 óratól déli 12 óráig s délután 2 óratól 5 óráig, illetőleg már június 5-én délután is 2 óratól 5 óráig tekinthetők meg a koronázási jelvények.

A főkapun bemenő közönség a templom mellékapuin a jезsuita lépcsőn és Halászbástyán megy le a várból, miért is ez utóbbi utat a lejövk számára délutáni 5 óráig fentartják. Fölmenni nem szabad. A templom előtti sorfalat át csak annyian mehetnek be, amennyien tolongás nélkül a templomba férnek.

Akik kocsin jöttek fel és a kocsit vissza felé is használják, azok is a halászbástyán mennek le gyalog és

1. a templomba meghívottak kocsijaikat az uri-utcában, Nádor-téren és Országház-utcán találják, azzal a bécsi kapu át távozhatnak,

2. a belépő jegyesekre a Fehérvári-utca és Lovas-uton várnak a kocsijaik és az Atilla-utczán és Alaguton át távoznak.

Vegyések.

Egy dohánykiviteli czég kiállítási pavillonja. Monumentális épület. A gyönyörű pavillon körül egy hatalmas csarnok húzódik, melynek falaira minden dohánytermelő ország czimere van festve. A homlokzatokon freskók vannak, melyek a nézőnek a dohánytermelés egyes jelene-

teit mutatják különböző országokban. A tulajdonképeni kiállításban minden megvan a dohánycserjétől a kész szivarig. Körülbelül 400 személy van itt, a kik bemutatják a publikumnak, a dohánytermelést, szárítást, csomagolást, expedialást; egy másik csarnokban láthatjuk a ládakészítést, az embalgépet, a czég czimének beégetését a ládákbba. Mindez 200.000 frtba került, s főleg megjegyzendő, hogy ezen pavillon nemis részvénytársaságé, hanem egy privat dohánykivitelii czégé. Czimük Loeser és Wolf. Megjegyzendő még, hogy e pavillon nem a budapesti, hanem a berlini kiállításon van. Ily körülmények között aztán akadnak még néhányan, akik azt hiszik, hogy nálunk az ipar és kereskedelem a legnagyobb virágzásban van.

A dohányjövédék kiállítási pavillonja még most is a legnagyobb érdekltséget kelti a kiállítási látogatókban. A legnagyobb díeseretet hallottuk a külföldi szakemberek szájából, kik a kiállítás e részét szorgos tanulmány tárgyává tették, miután annak, úgy belső berendezése, mint a kiállított tárgyak a legszebb eredménynek tekinthetők. Kár, hogy a kész árut oly kevés figyelemre méltatták s csak egy kis szekrely mutatja be dohánygyártmányainkat. Nem ártott volna ha pl. 100,000 darab szivart állítottak volna ki, ellátva az árakkal s megközelíthető lett volna mindenki számára, ki a dohánygyártmányok iránt érdekl viseltek. Talán még meglehetne ezt változtatni. Nagyjában és egészében véve azonban a dohányjövédék központi igazgatósága az elert morális eredménnyel meglehet elégedve.

Az ezredéves kiállítás. A közönség tájékoztatására közülük a következőket: Június 1. Az alsó-ausztriai Gewerbeverein látogatása. Az ifjuság monstre-hangversenye a kiállítási ünnepségek csarnokában este fél 8 órakor. — Június 2. A magyar tanulók országos tornaversenye, melyen a király is megjelenik. — Június 3. A magyar tanulók országos tornaversenye Hangverseny a kiállítási ünnepségek csarnokában (ugyanaz június 4, 5, 12, 19, 27). — Június 4. Az országos tornaszövetség versenye a kiállítási versenytéren. Ügető és hajtási versenyek. — Június 5. A szent koronát és koronázási jelvényeket délelött 9 órakor nagy pompával a koronázási templomba viszik és három napra közszemlére teszik. A tenyészlo-kiállítás megnyitása. Filharmonikus hangverseny a kiállításon. — Június 6. A királyi palota új szárnya alapkövének letétele d. e. 10 órakor a király jelenlétében. Uszöverseny. A budai dalárda hangversenye a kiállítási ünnepségek csarnokában. Baromi- és ebkiállítás megnyitása. — Június 7. A főispánok és a főváros tisztelgése a király előtt d. e. fél 12 órakor. A vöröskereszt egyesület kozgyűlése. Kerékpárverseny a fővárosban. Ügető- és hajtási versenyek. — Június 8. A hódoló diszmenet és a koronázási jelvények átvitele az új országházba. A menet reggel 9 órakor indul. A király és uralkodóház tagjai a kir. palota erkélyéről nézik a menetet. Utja ennek: Palota-tér, Színház-utca, Disz-tér, Tárnok-utca, Werböczy-utca, Bécsi-kapu-tér, Várlok-utca, Krikszina-körút, Széna-

tér, Ország-ut, Török-utca, Primás-utca, Margit-hid, Lipót-körút, Váci-körút, Markó-utca, Nádor-utca, országház; visszafelé: Alkotmány-utca, Váci-körút, Fürdő-utca, Ferenc József-tér, Lánchíd, Albrecht-ut, Palota-tér. E közben: délelött fél 12 órakor ünnepi ülés az új országházban a királyi hercegek jelenlétében, délután 2 órakor a magyar országggyűlés ünnepi fogadása a kir. palota nagytermében. Este diszeladás a nemzeti színházban.

Az általános választójog. A Budapest május 10-én tartott népgyűlés elhatározta, hogy az általános választójog dolgában kérvényt ad be a képviselőházban. A kérvény elkészült. A kérvény kiter arra is, hogy a nemzetiségeknek mennyiben ad nagyobb befolyást az általános választói jog. Azt állítják a kérvény írói, hogy az a nemzetiségek számarányát meg nem változtathatja. Ha lesznek is kerületek, amelyekben többségre jut a nem magyar ajku többség akarata, viszont lesznek kerületek, amelyekben a városok magyar ajku választóinak szaporodásából a városi magyar polgárok akarata jut többségre a falvak idegen ajku választói felett. Különbben a nemzetiségeknek csak csekély része, csak az izgatók egy csapattja küzd a magyar állameszme ellen. Az általános választói jog rendszere jelentékeny átalakulást a politikai életben nem a falvakban, hanem a városokban fog okozni, mert a falvakban kevesebb a jogtalan nép százaléka, mint a városokban.

A pinczerek a pinczernök ellen. A pinczerek egy része nincsen megelégedve, mert hozzáadalmansn tartja a memorandum-írást a kereskedelmi- és belügyminiszterhez. Az előgedetlenek értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy nagygyűlést fognak egybeívenni, a mely deputációt fog küldeni Rudnay Béla főkapitányhoz, hogy tiltsa meg közérkölciség szempontjából a pinczernök alkalmazását. A pinczerek e felzudulása a közérkölciség érdekében merőben fölösleges, mert a hol kifogás eshetik az erkölcsiség szempontjából a pinczernök ellen, ott a rendőrségnek a pinczerek folyamodá a nélkül is kötelessége közbelépni, de ez alatt a ürügy alatt egy egész sereg szegény leányt a tisztességes megélhetés módjától eltiltani igazgatlanság lenne. A mi pedig a szakképzettséget illeti, melyet a pinczerek szintén emlegetnek, mint olyat, a mi a pinczernöknél nincsen meg, az tapasztalás szerint éppen úgy megvan a pinczernöknél is, mint férfikollégáinknál, legföljebb a számlák összeállításánál nem fog olyan szakértően duplán a krétájuk, mint fizetőpinczereink egynemelyikéé, a mi pedig csak a közönség javára szolgál.

A fontaine lumineuse. Már teljes pompájában, egész szépségében dolgozik a korzó díszes terén a villamos szölkökt. A villamos gépek ösmeretes csölkönyössége az első napokban nem engedte meg, hogy a pompás szölköktut Mamorek Öszkár műcípész és Mátray Lajos szobrász gyönyörű alkotását a maga egész pompáján láthassa a közönség. Sem az elektromos világító gépek nem működtek teljesen, úgy, hogy a vizsugarak nem kapták meg a szükséges fényt és színeket, sem a vizsugaraknak a játékát nem tudták olyan tökéletesen megcsodálni, mint ahogy a teljes effektus megkivánja. Mindezeket a bajokon már teljes mértékben segítettek s aki este nézte a fontaine lumineuse igazán káprázatos szép játékát, mindenképen ki volt már elégtve.

Közgazdaság.

A petrolumkartell-tárgyalások. A petrolumfinomítók úgy látszik sehogyszem tudják kartelljuket összehozni, s jellemző kapzsisággal ragaszkodnak egyrészt a kartell megkötéséhez, másrészt mindegyik a kiereszkakolandó előnyök-höz. A petrolumárak fölemelését már előkésztették, s így fájna a kartell részeseinek, ha attól a két frt vagy nagyobb árdifferenciától a kartell meghiusítása esetén el kellene esniök.

Az államvasutak bevétele. A magy. kir. államvasutak ideiglenes üzleti bevételei az 1895. évi április hónapban 2,560,000 szállított személy és 1,335,000 tonna szállított teheráru után 1,899,400 forintot, illetve 4,659,185 frtot, együtt 6,558,585 forintot tettek, vagyis átlagos üzem-pályakilóméterenkint 868 forintot. A mult évi évi április hónapban tett az összes bevétel 1,253,306 forintot, pályakilóméterenkint 828 forintot, mihez képest az 1896. évi április hónapi bevétel 4-8% javulást mutat. Az 1896. év első négy hónapjában (január—április) szállított: 8,958,000 személy és 5,427,900 tonna teheráru; befolyt pedig: személyszállításért 5,974,800 forint, teheráruszállításért (beleértve az 1896. évi január hónapi tényleges eredmény alapján jelentkezett 741,709 forintnyi többletet, mint helyesbítést) 19,753,694 forint, együtt: 25,728,494 forint; kilométerenkint 3406 forint. A megelőző év hasonló bevételi eredményei ellenben voltak; 5,701,280 forint a személy- és 17,761,761 forint a teheráruszállításból összesen 23,463,041 forint, kilométerenkint 3108 forint. E szerint az 1896. év első négy hónapjában a javulás 2,265,453 forint, vagyis 9-6%. Az eddigi eredmények alapján az átlagos üzemhossz egy-egy kilométerre után évi 10,218 forintnyi összes szállítási bevétel volna várható a mult évi 9324 forinttal szemben.

A czukorkivitelj díjak fölemelése tárgyában folyt tárgyalásokat még mindig nem fejezték be. A legnagyobb nézeteltérés, amelyre nézve tehát még megállapodásra sem jutottak, arra a kérdésre nézve áll fenn, hogy a díjak maximális összegének 5-ről 9 millió forintra való fölemelésével beérjék és a jelenlegi 1 frt 60 kros díjtételt változatlanul hagyják-e, avagy nem volna-e ajánlatos direkte a díjakat föemelni. Az osztrák kormány hír szerint az előbbi álláspontot foglalja el s nem igen hajlandó a díjtétel fölemeléséhez hozzájárulni. A magyar kormány ellenben állítólag hajlandó a czukoriparosoknak a praemiumok direkt fölemelésére irányuló óhajait teljesíteni.

Az országos kereskedelmi kongresszus. A magyar orsz. kereskedelmi kongresszus egyike lesz az első országos jelentőségű kongresszusoknak, a melyek az ezredéves kiállítás alkalmából és annak területén tartatni fognak. Az előkészítő bizottság, a mely dr. Matlekovics Sándor, Hüttl Tivadar, gárdonyi Neumann Frigyes, Biró József (Debreczen), Lázár Gerő (Brassó) elnökele alatt működik, a kongresszuson tárgyalandó kérdéseket megállapította, azokat az összes kongresszusi tagokkal közölte, a hírlapokban is közzétette, a határozati javaslatok és megokolásaik kidolgozására szakértő előadókat kért fel és gondoskodott arról, hogy előadói vélemények kinyomatva az összes tagoknak idejekorán és ingyenesen megküldessenek. Az izléses formájú kongresszusi jelvényt Marton Alajós készíti, akinél az darabonként egy frtért kapható. A kongresszus sikerét a nagy számban beérkezett aláírások már most is biztosítják, de óhajtandó, hogy az ország kereskedelmének ez az impozáns összejövetele és közérzületének nyilvánulása alkalmával: egyetlen vidék, egyetlen kereskedelmi ág se hiányozzék és ezért hazafias kötelessége

minden egyes akár fővárosi, akár vidéki kereskedőnek, hogy ha még nem tagja a kongresszusnak, belépési nyilatkozatát mielőbb elküldje. Felvilágosításokkal szívesen szolgál az előkészítő bizottság (Budapest, Mérleg-utca 13. szám). A kongresszus tagjai ugy a vasuti menetdíj, mint a kiállítás területére való belépés tekintetében kedvezményekben részesülnek. A vasuti kedvezmények a tag nevére is kiterjednek.

Segédszerkesztő: Heltai Nándor.

Valódi

SELMECZI PIPÁK

(Takács-féle gyártmányt)

a gyártmány teljes felsz-

lása folytán raktáron levő 500 tuczatot

40% a bevásárlási áron alul

eladó

■ **nagyban és kicsinyben.** ■

Kapható:

ENGEL BENŐ-NÉL

VII., Andrassy-ut 84.

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank

Alulírott bank tekintettel a **bekövetkezendő nyári idényre**, felhívja a t. közönség figyelmét a saját épületébe felállított pánzcéllermében lévő **tűz- és betörésmentes**, a bérlő saját zára alatt kezelendő

magán-pénztárakra

Safe-Deposit

melyek fél- vagy egész évre vehetők bére.

Ezen magánpénztárak kiváló szakférfiak nyilatkozata szerint tűz- és betörés ellen tökéletesen védettek, szerkezetük, valamint az állandó őrizet folytán, a legnagyobb biztonságot nyújtják s

értékpapírok, ékszerek, okmányok és mindennemű értéktárgyak

elhelyezésére alkalmasak.

A magánpénztárak évi bére a rekesz nagysága szerint 15 frttól 50 frtig terjed, azok használata ugy a délelőtti mint a délutáni üzleti órák alatt történhetik.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank

Safe-Deposit osztálya

Dorotya-utca 6. szám.

Le Griffon

legjobb és legkedveltebb

valódi francia szivarkapapir és szivarkahüvelyek

Le Griffon „Patent“

kedvelt és praktikus szivarkapapir.

Nagybani eladás az ország összes
norinbergi és papir-nagykereskedé-
sekben.

GYÁRI FŐRAKTÁR:

G O L D Z I E H E R G É Z A

BUDAPEST,

V. kerület, Arany János-utca 20. szám.